

Dnevi evropske kulturne dediščine in Teden kulturne dediščine

Napotki za načrtovanje dogodkov

Milena Antonić, ZVKDS, OE Maribor

Regionalno srečanje DEKD in TKD
11.2.2025, MNOM Maribor

ZIDOVI NAŠE PRETEKLOSTI, TEMELJI NAŠE PRIHODNOSTI

35. DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE in
13. TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE 27. 9.–11. 10. 2025

Častni pokrovitelj

ČASOVNICA	DEJAVNOST
februar marec april	Regionalno srečanje DEKD in TKD, udeležba Kulturni bazar, 20. marec 2025 Razmišljanje – povezovanje - akcija
februar–maj	Predstavitev projekta učiteljskemu zboru in učencem na razredni uri ter vabilo učencem/učiteljem k sodelovanju Sestava ekipe (sodelavci, zunanji sodelavci,..) Razdelitev nalog Načrtovanje dejavnosti in zaključne prireditve (osnutek)
maj	E-prijava dogodka (objava v programski knjižici) Podrobno načrtovanje dejavnosti
junij september	Načrtovanje dejavnosti v LDN (kulturni dan/ tehniški dan/dan-teden dejavnosti) po VIO in po lokacijah Priprava in pošiljanje vabila sponzorjem šole, lokalni skupnosti, staršem, zainteresirani publiki in medijem
27. september – 11. oktober	Izvedba dogodka (tematska delavnica, pohod, ogled, razstava, dramatizacija,..) Osrednja prireditev (prvi roditeljski sestanek ali govorilne ure za starše)
oktober november	Vrednotenje – izpolnjevanje e-vprašalnika Zaključna prireditev DEKD in TKD - skupno vrednotenje

Pregledovalnik kulturne dediščine

<https://geohub.gov.si/ghapp/iskd>

REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

eDediščina

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

INFORMACIJSKI SISTEM KULTURNE DEDIŠČINE
JAVNO DOSTOPNO MESTO

Register nepremične kulturne dediščine (eRNPD)
Register nepremične kulturne dediščine je osrednja uradna zbirka podatkov o nepremični kulturni dediščini v Republiki Sloveniji.

Pravni režimi varstva kulturne dediščine (eVRD)
V sistemu eVrd so zbrani podatki o pravnih režimih, ki jih je treba upoštevati pri pripravi planov in posegih v območja kulturne dediščine.

Register nesnovne kulturne dediščine (eRNSD)
Register nesnovne kulturne dediščine je osrednja uradna zbirka podatkov o nesnovni kulturni dediščini v Republiki Sloveniji.

Evidenca arheoloških raziskav (eArheologija)
Vsebuje podatke o izvedenih arheoloških raziskavah v Republiki Sloveniji.

Geografski informacijski sistem kulturne dediščine (GisKD)
Skupni prostorski pregledovalnik podatkov o kulturni dediščini.

Več o kulturni dediščini
<https://www.gov.si/podrocja/kultura/kulturna-dediscina/>

- nepremična dediščina (eRNPD)
- nesnovna dediščina (eRNSD)
- pregledovanje na zemljevidu
- naprednejši iskalnik; bolj kompleksne poizvedbe
- možen izvoz podatkov
- iskanje dediščine v bližini lokacije
- historične kartografske podlage
- dediščina v prostoru in času
- Lidar posnetki
- povezava na <http://eid.si> (dokumenti)

Pregledovalnik kulturne dediščine

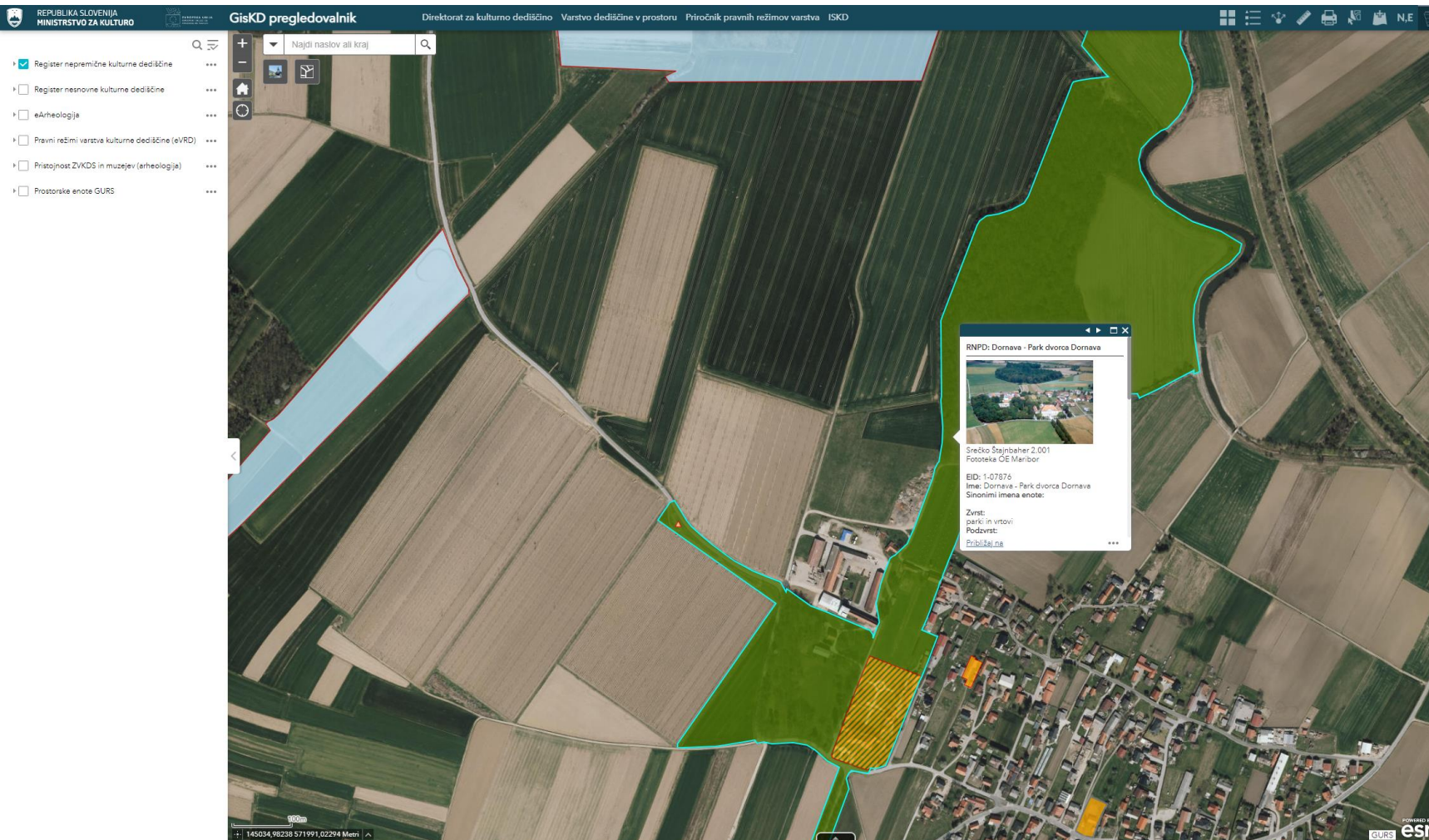
<https://geohub.gov.si/ghapp/iskd>

The screenshot displays the eDediščina web application interface. At the top, there are logos for the Republic of Slovenia, the Ministry of Culture, and the European Union. The main navigation bar includes buttons for 'Domov', 'eRNPD', 'eRNSD', and 'eArheo'. The left sidebar contains various search filters such as 'Napredni iskalnik', 'Filtriraj po imenu', 'Filtriraj po sinonimih', 'Filtriraj po vrsteh', 'Filtriraj po podvrsteh', 'Filtriraj po strokovnih področjih', 'Filtriraj po tipoloških geslih', 'Filtriraj po kratkem opisu', 'Filtriraj po dataciji', 'Filtriraj po avtorjih', 'Filtriraj po naselju', 'Filtriraj po občini', 'Filtriraj po kategoriji režima', 'Filtriraj po varstvenem statusu', 'Filtriraj po menarodnem varstvu', and 'Filtriraj po pristojni OE ZVKDS'. The main content area shows a list of 34 cultural heritage sites under the heading 'SEZNAM ENOT (34)'. The selected site is 'Dornava - Park dvorca Dornava (1-07876)'. The right panel provides detailed information for this site, including a satellite map with a red outline, a historical photograph, and text describing the site's classification, type, and location.

- nepremična dediščina (eRNPD)
- nesnovna dediščina (eRNSD)
- pregledovanje na zemljevidu
- naprednejši iskalnik; bolj kompleksne poizvedbe
- možen izvoz podatkov
- iskanje dediščine v bližini lokacije
- historične kartografske podlage
- dediščina v prostoru in času
- Lidar posnetki
- povezava na <http://eid.si> (dokumenti)

Pregledovalnik kulturne dediščine

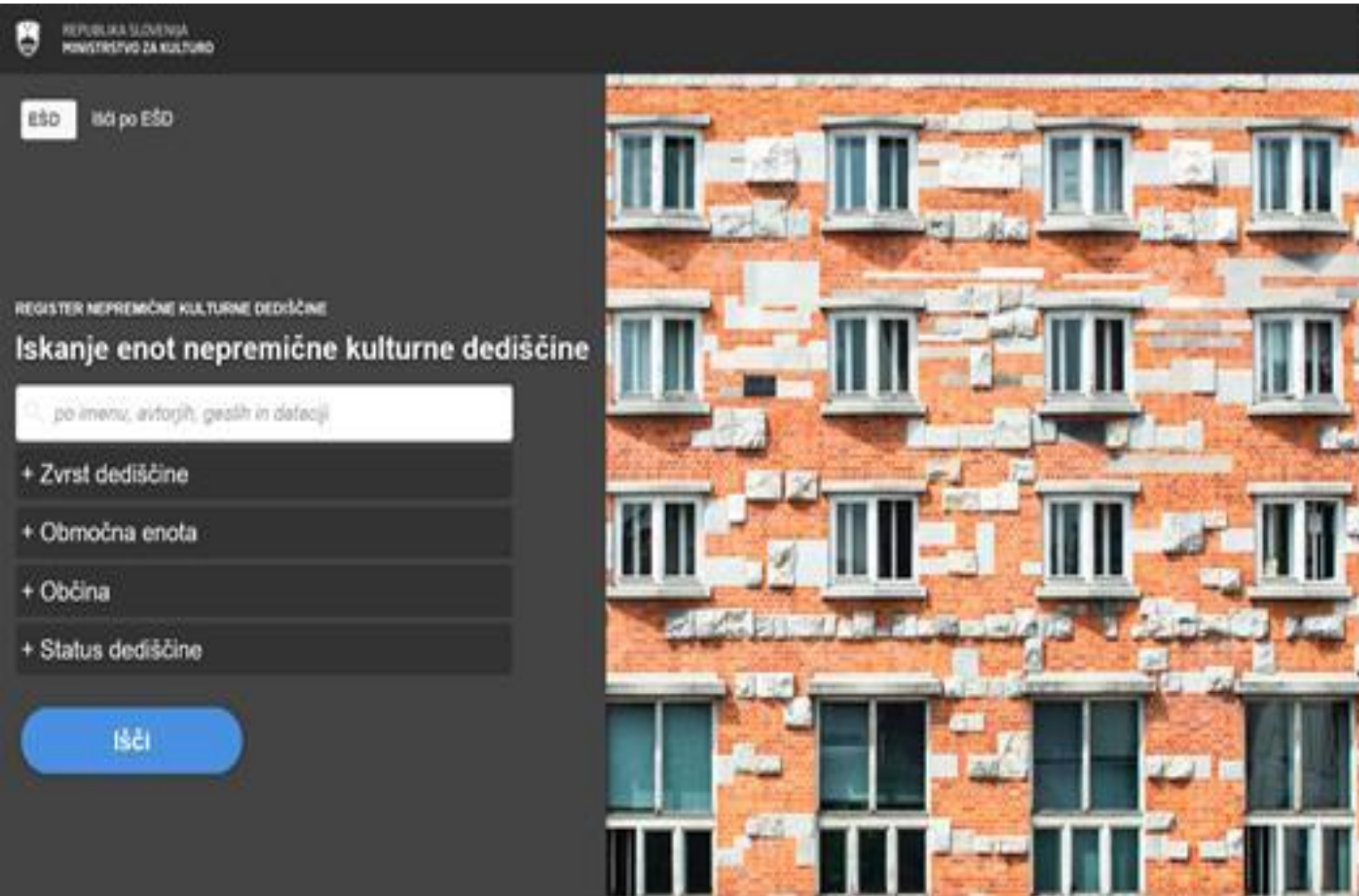
<https://geohub.gov.si/ghapp/iskd>

- nepremična dediščina (eRNPD)
- nesnovna dediščina (eRNSD)
- pregledovanje na zemljevidu
- naprednejši iskalnik; bolj kompleksne poizvedbe
- možen izvoz podatkov
- iskanje dediščine v bližini lokacije
- **historične kartografske podlage**
- dediščina v prostoru in času
- Lidar posnetki
- povezava na <http://eid.si> (dokumenti)

Pregledovalnik registra nepremične kulturne dediščine po enotni identifikaciji dediščine (EID)

<https://eid.gov.si>

- nepremična dediščina
- pregledovanje opisnih podatkov registra
- izdelovanje seznamov
- enostaven iskalnik; splošno iskanje in omejene poizvedbe po nekaj poljih
- povezava z digitalnimi dokumenti
- (34.793 fotografij, zapiskov in načrtov iz zbirk INDOK)
- prikaz dediščine na Google zemljevidu
- dostop do večjezičnih izbranih
- podatkov registra (angleški, italijanski, madžarski)

Predstavitev registra s kratkimi predstavitvenimi filmčki za lažjo uporabo

- Splošno o varstvu kulturne dediščine (kaj je kulturna dediščina, koliko je dediščine, dediščina po zvrsteh, kaj so kulturni spomeniki, koliko jih je ...)
- Dediščina v bližini šole / doma / lokacije
- Tematske poizvedbe (npr. kozolci, parki in vrtovi, arheološka najdišča, dediščina izbranega avtorja...)
- Lidar posnetki in očem skita dediščina
- Zgodovinske karte in razvoj prostora skozi čas

<https://youtu.be/OKrsWlyd5y>

<https://youtu.be/W30YJjWXO4E>

<https://youtu.be/3vWznNi0M4o>

Pregledovalnik kulturne dediščine

<https://geohub.gov.si/ghapp/iskd>

REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

eDediščina

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA REGIONALNI RAZVOJ

Domov eRNPĐ eRNSD eArheo

Napredno iskanje

SEZNAM ENOT (109)

Išči po EID, imenu ali sinonimih (glede na vklopljeni filter pri naprednem iskanju)

EID naraščajoče

- Škofjelški pasijon (EID 2-00001)
- Cerkljanska laufarija (EID 2-00002)
- Borovo gostovanje (EID 2-00003)
- Obhodi pustnih oračev (EID 2-00004)
- Škoromatija (EID 2-00005)**
- Obhodi kurentov (EID 2-00006)
- Drežniški in Ravenski pust (EID 2-00007)
- Pisanje pirhov ob prazniku šempav (EID 2-00008)
- Izdelovanje papirnatih rož (EID 2-00009)
- Izdelovanje klobukov iz kostanjevega listja (EID 2-00010)
- Izdelovanje ljubenskih potic (EID 2-00011)
- Velikonočne igre s pirhi (EID 2-00012)
- Izdelovanje belokranjskih pisanic (EID 2-00013)
- Otepanje v Bohinju (EID 2-00014)
- Oglarstvo (EID 2-00015)

Podatki o enoti Podatki o nosilcih Prikaži v GISKD

St. nosilcev izbrane enote: 4

Hruški skoromati, Kulturno društvo Hrušica

Enota dediščine: Škoromatija (EID 2-00005)
ID nosilca: 5
Tip nosilca: Organizacija

Naslov: Hrušica 48, 6244 PODGRAD

Opis dejavnosti:
Hruški skoromati se od drugih razlikujejo po lesenih nalidjih, ki jih drugi skoromati nimajo. Nekaj likov in imen za določene pustne like je značilnih le za hruške skoromate. Samo v Hrušici imajo šišco (hišica) in vornakulca (voziček - vprega). Kleščar se imenuje škopit, skoromat z zvonci je skoromat sez zguonci, skoromat s pepelom je skoromat sez pepelom, skoromat v vresju pa se imenuje skoromat u žrnjovci. Kljub raznim pritiskom so hruški skoromati eni redkih, ki v svoje vrste ne pripustijo žensk.

Datum evidentiranja v registru: 25. 4. 2012
Datum zadnje spremembe: 1. 8. 2022

Prikaži v GISKD

Ritanski skoromati

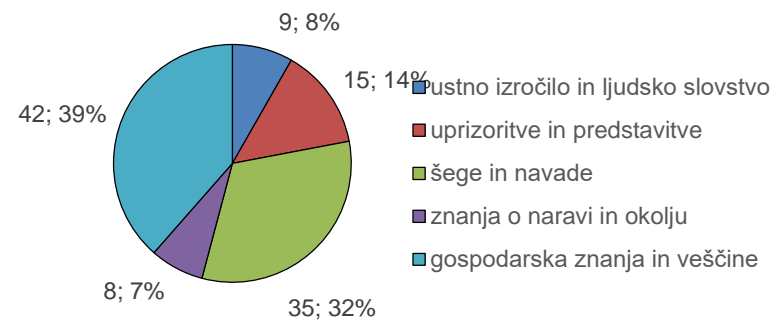
Enota dediščine: Škoromatija (EID 2-00005)
ID nosilca: 74
Tip nosilca: Oseba

Naslov: Ritomeče 9, 6243 OBROV

Opis dejavnosti:
Ritanski skoromati nadaljujejo tradicijo skoromatje v lokalnem okolju v Ritomečah. Njihove posebnosti, ki jih razlikujejo od ostalih skoromatov, so: lik mornarja, ki izhaja iz legende o Ritanskem morju, davkarja, ki poleg poberina pobira darove po hišah, in drugačno poimenovanje likov. Škoromat z zvonci je pogosto imenovan kar skoromat ali pa zvončar. Kleščarja, ki ga v Hrušici imenujejo škopit, v Ritomečah imenujejo klanfar.

Datum evidentiranja v registru: 16. 7. 2014
Datum zadnje spremembe: 1. 8. 2022

Prikaži v GISKD

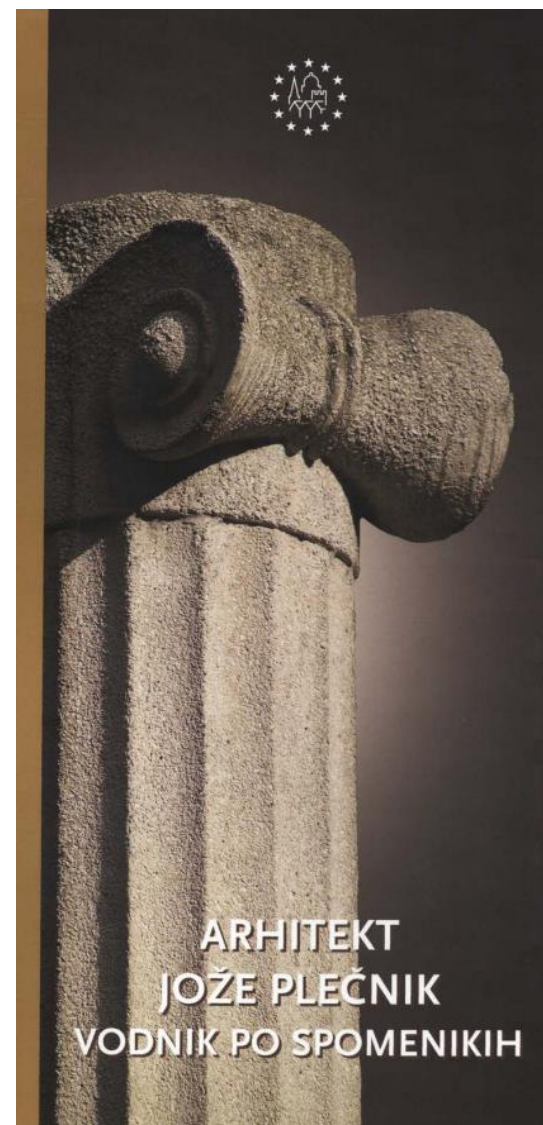
Gospodarska znanja in veščine:

- Skodlarstvo, EID 2-00059
- Suhozidna gradnja, EID 2-00051
- Slamokrovstvo, EID 2-00081
- Tesarstvo, EID 2-00124

Po zadnjih podatkih(14. 1. 2025) je vanj vpisanih
124 enot in 377 nosilcev nesnovne kulturne dediščine.

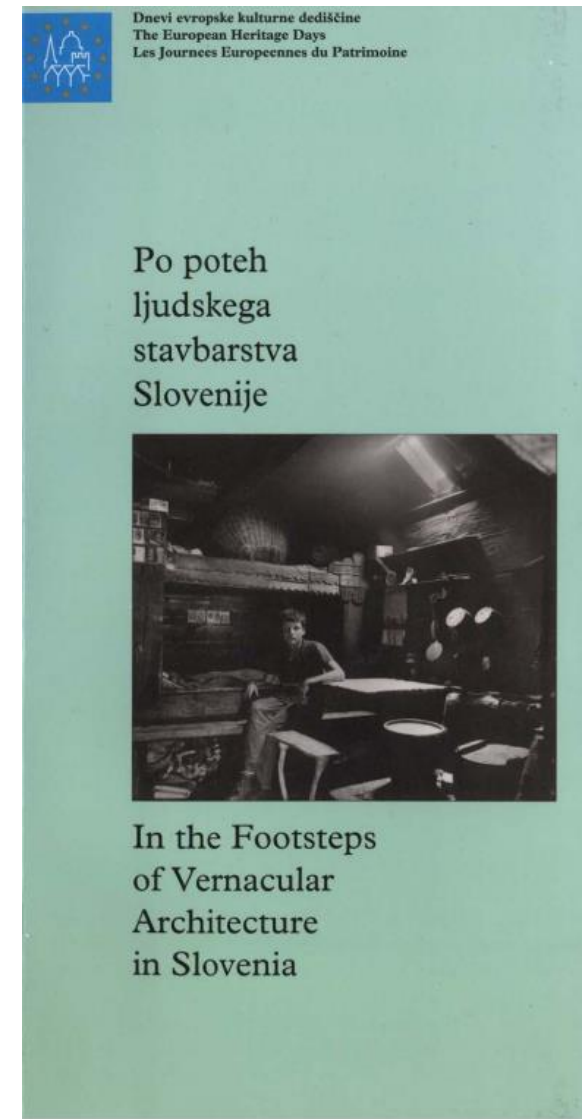
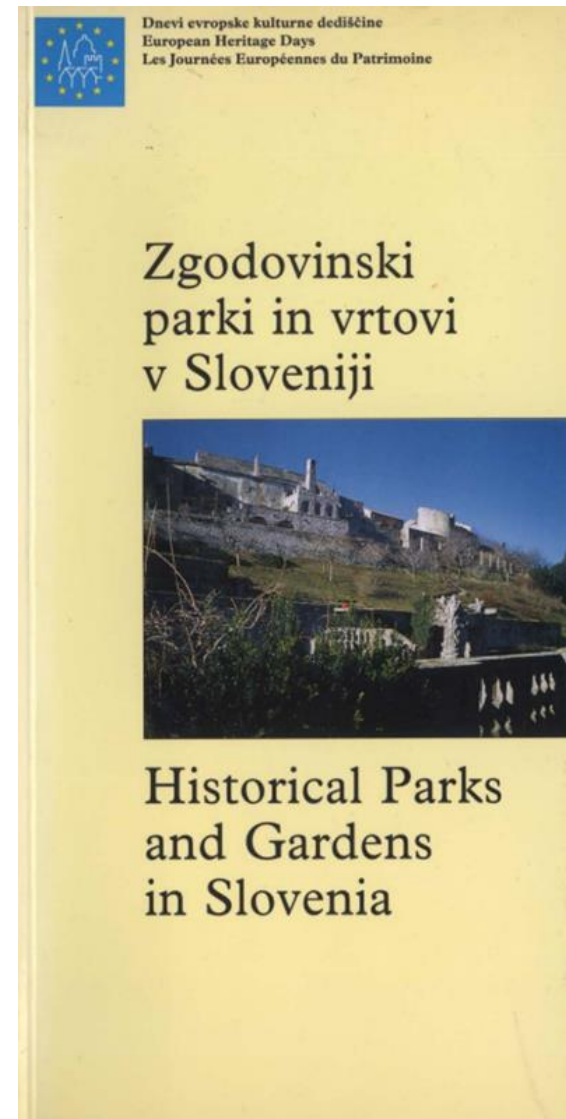
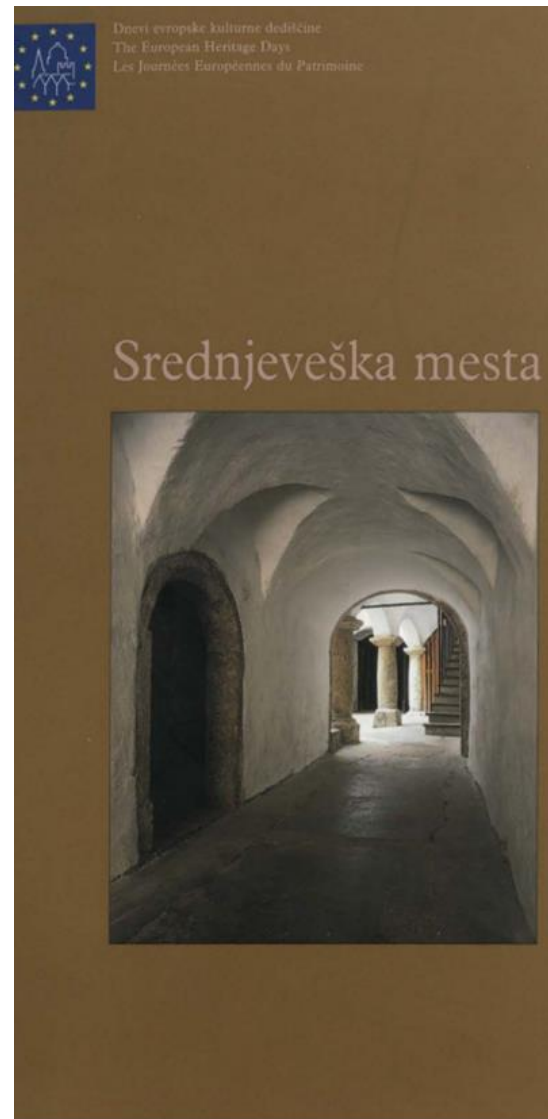
Publikacije Dnevi evropske kulturne dediščine

<https://www.zvkds.si/publikacije/dnevi-evropske-kulturne-dediscine>

Publikacije Dnevi evropske kulturne dediščine

<https://www.zvkds.si/publikacije/dnevi-evropske-kulturne-dediscine>

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

www.zvkds.si

<https://dekd.zvkds.si/sl/gradiva>

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

KULTURNA DEDIŠČINA

Kulturna dediščina niso le neme ostaline preteklosti.

VODNI STOLP MARIBOR

Vodni stolp, jugovzhodni obrambni stolp nekdanjega mestnega obzidja, je bil zgrajen okoli leta 1555, z veznim obzidjem so ga povezali s starejšim Židovskim stol

Kam me nese? Prav me nese.

Portal Kulturni bazar: <https://kulturnibazar.si/>

BEVKE
KoloVagaBevke
str. 39

BEVKE
Pot močvirskih škratov
na Mali plac str. 40

DOMŽALE
Pravljični Šumberk
str. 41

DOMŽALE
Sprehod med
tovarnami slamnikov
v Domžalah str. 42

KAMNIK
Od Veronike
do Doroteje
str. 43

KAMNIK
Pot smodnika
in tovarištva
str. 44

LJUBLJANA
Arhitektura v živo –
Secesijska Ljubljana
str. 45

LJUBLJANA
Arhitektura v živo –
Plečnikova Ljubljana
str. 46

LJUBLJANA
Arhitektura v živo –
Moderna Ljubljana
str. 47

LJUBLJANA
Edvard Ravnikar
v Ljubljani str. 48

LJUBLJANA
Gledališki sprehod po
sledih dramatičnega
društva str. 49

LJUBLJANA
Gledališki sprehod
po sledih kapucinske
procesije str. 50

LJUBLJANA
Ivan Vurnik v Ljubljani
str. 51

LJUBLJANA
Literarni sprehod
po Ljubljani str. 52

LJUBLJANA
Ljubljanska feministična
tura str. 53

LJUBLJANA
LJUBLJANA
ParkŽur str. 57

LJUBLJANA
LJUBLJANA
Plečnikova Ljubljana
za otroke str. 58

LJUBLJANA
JUBLJANA
Plečnikovo mesto
mrtvih str. 59

LJUBLJANA
Po poteh medvrstne
komunikacije str. 60

LJUBLJANA
Po sledeh Jožeta
Plečnika str. 61

LJUBLJANA
Po sledeh rimske
Emone str. 62

LJUBLJANA
Poiščimo sledi
srednjeveške
Ljubljane str. 63

LJUBLJANA
Pot ob reki Iški –
Okljuk str. 64

LJUBLJANA
Potep po Emoni
str. 65

ARHITEKTURA V ŽIVO – SECESIJSKA LJUBLJANA

045

ARHITEKTURA V ŽIVO – MODERNA LJUBLJANA

ARHITEKTURA V ŽIVO – PLEČNIKOVA LJUBLJANA

REGIJA
Osrednjeslovenska

KRAJ
Ljubljana

IZHODIŠČE
Prešernov trg

TRAJANJE
1 ura – 1 ura in pol

NAČIN IZVEDBE
pešpot,
vodeni sprehod

CILJNE SKUPINE
V, OŠ, SŠ, strokovni
delavci, družine

NAJMANJŠE ŠTEVILO
UDELEŽENCEV 10

CENA plačljivo

OPIS POTI Ljubljana je po potresu leta 1895 dobila novo podobo in s Fabianijem nov, prvi moderni urbanistični načrt mesta. Svobodni in lahkotni slog secesije je povezan z naravo, folklorno dediščino in geometrijskimi oblikami. Na ljubljansko arhitekturo sta vplivali zlasti dunajska secesija in njena posebna različica moderne umetnosti, ki je poudarjala bolj racionalne in geometrične oblike. Med soustanovitelje modernega umetniškega gibanja na Dunaju spadata tudi osrednji osebnosti moderne slovenske arhitekture, mednarodno priznana arhitekta Maks Fabiani in Jože Plečnik. Arhitekturni sprehod ponuja vpogled v družbeni kontekst in je postavljen v čas županovanja Ivana Hribarja.

KULTURNE ZNAMENITOSTI Hauptmannova hiša, Urbančeva veleblagovnica, Grand hotel Union, Bambergova hiša, Zadržna gospodarska banka, Regalijeva in Krisperjeva hiša **DIDAKTIČNO ALI DRUGO GRADIVO** didaskalije in učni listi - [didaskalije](#), [učni list](#) **PODROČJA KULTURE** arhitektura, prostor in oblikovanje, kulturna dediščina, muzeji

ORGANIZATOR
Muzej za arhitekturo in oblikovanje

E-NASLOV izobrazevanje@mao.si
TELEFON 01 548 42 82

 [Ogled spletne strani Muzeja za arhitekturo in oblikovanje](#)

 [KAZALO](#)

 [Osrednjeslovenska](#)

EDVARD RAVNIKAR V LJUBLJANI

ORGANIZATOR
Center arhitekture Slovenije –
program Igriva arhitektura

KONTAKT Barbara Viki Šubic
E-NASLOV barbaraviki.subic@centerarhitekture.org
TELEFON 040 270 232

 [Ogled spletne strani Igriva arhitektura](#)

 [KAZALO](#)

 [Osrednjeslovenska](#)

Portal Kulturni bazar
<https://kulturnibazar.si/>

Festival sprehodov

marec

Mladi festival sprehodov

september/oktober

FESTIVAL SPREHODOV

festival of walks

21.-29.3.2025
MARIBOR

@RAJZEFIBERMB

@RAJZEFIBERBIRO

WWW.RAJZEFIBER.SI

hišA!
društvo za ljudi in prostore

Mestna občina Maribor

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Koristne povezave

Museums.SI predstavlja slovenske muzeje, galerije in dogajanje v njih.

<http://museums.si/sl-si/>

Europeana je [evropska digitalna knjižnica](#) z digitaliziranimi slikami, besedili ter zvočnimi in [video](#) posnetki.

www.europeana.eu/portal/sl

Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si

www.dlib.si

Regijski portal Kamra združuje digitalizirane vsebine s področja domoznastva v knjižnicah in drugih lokalnih kulturnih ustanovah.

www.kamra.si

Slovenski arhivi, virtualna arhivska čitalnica

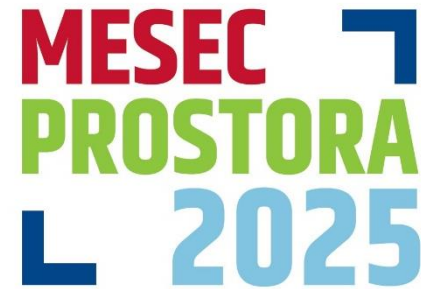
<https://vac.sjas.gov.si/vac>

Skupnost muzejev Slovenije

Organizacija slovenskih muzejev in galerij

<https://sms-muzeji.si/>

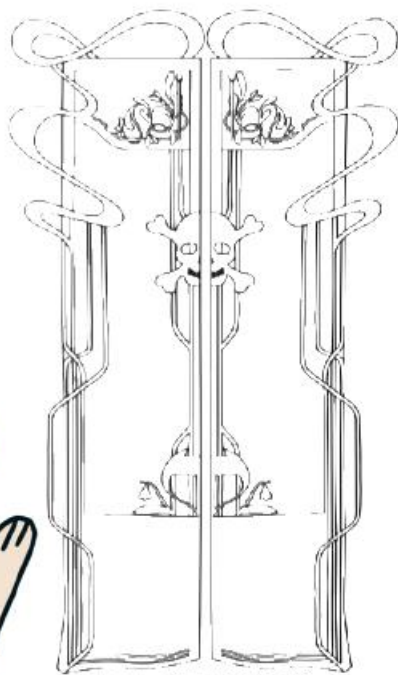
Mesec prostora povezuje raznolike dogodke in aktivnosti, ki naslavljajo aktualne teme urejanja prostora in prostorskega razvoja.

<https://www.gov.si/podrocja/okolje-in-prostor/prostor/>

BIO28

DVOJNA AGENTKA
GOVORIŠ JEZIK ROŽ?

Strupeni vrt, Camille Dardelot, 2024

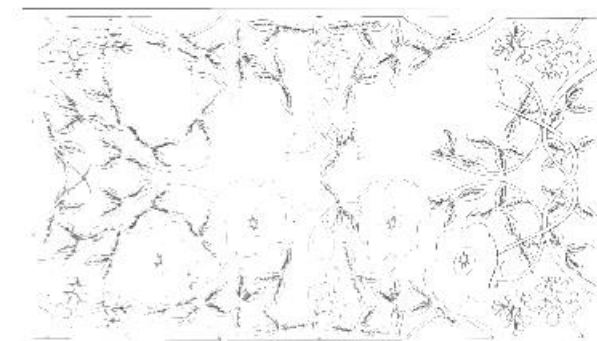
STRUPENI VRT

"VETRNICA"

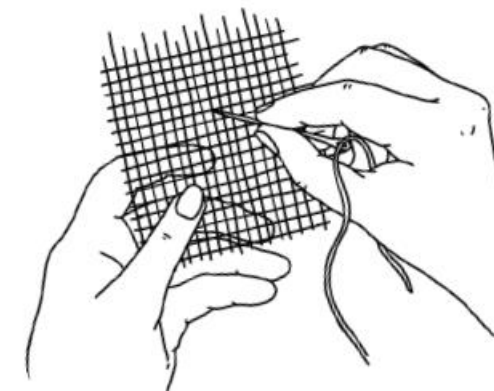
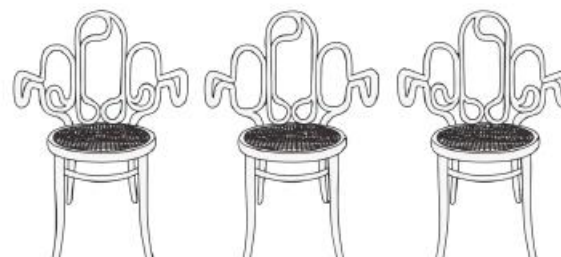

PREPROGA

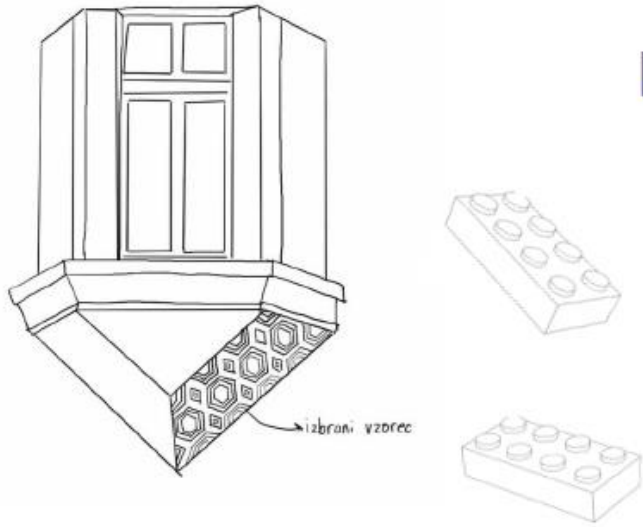

VODENI OGLEDI
USTVARJALNE DELAVNICE
NEDELJE V MAO

STOL IN NARAVA

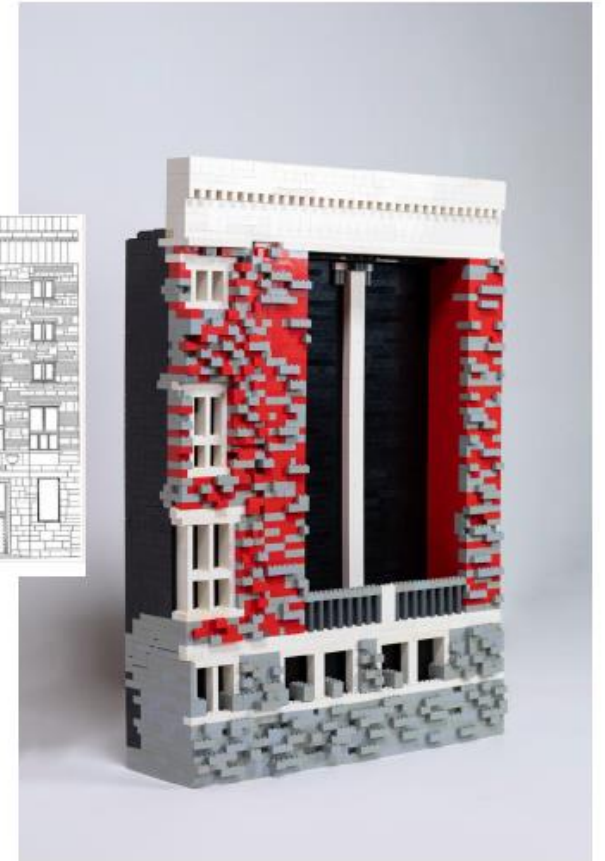
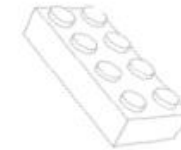
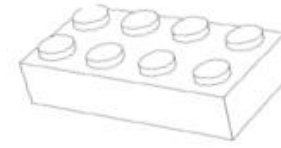

LEGO#VURNIK#PLEČNIK#RAVNIKAR

PEDAGOŠKE DELAVNICE

SODELOVANJE S ŠTUDENTI ARHITEKTURE

Center arhitekture Slovenije deluje na področju arhitekturne vzgoje in izobraževanja ter ozavešča o pomenu kakovostno grajenega prostora. <https://www.centerarhitekture.org/>

*Bogosmila Avčin Pogačnik . Katarina
Bebler . Neda Dobovičnik . Nadja
Furlan Lovbek . Jana Gobjanovič Purger .
Marlena Avonšek Pehani . Alenka
Lenarčič Jeršek . Sonja Miculinič . Petra
Paškulin . Marjeta Piskornjajec Kržegar*

CENTER ARHITEKTURE
ZRC SAZU

V ospredje VII:
slovenske
arhitektke,
gradbenice in
oblikovalke

4. 3. –
4. 4. 2024

galerijadessa

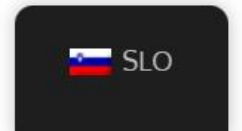
V OSPREDJE VII: slovenske arhitektke, gradbenice in oblikovalke 2024

Arhitekturna razstava *V ospredje VII: slovenske arhitektke, gradbenice in oblikovalke*, letos že sedmič razsvetljuje spregledani del slovenskih arhitektk ter njihovega arhitekturnega, gradbenega in oblikovalskega ustvarjanja iz bogatega opusa 20. in 21. stoletja. Razstava izpostavlja tista dela, ki so le redko razstavljena in postavljena na ogled javnosti, vendar, upoštevajoč čas, razmere in položaj žensk, nič manj pomembna, kakovostna in večplastna.

Vabilo na
razstavo

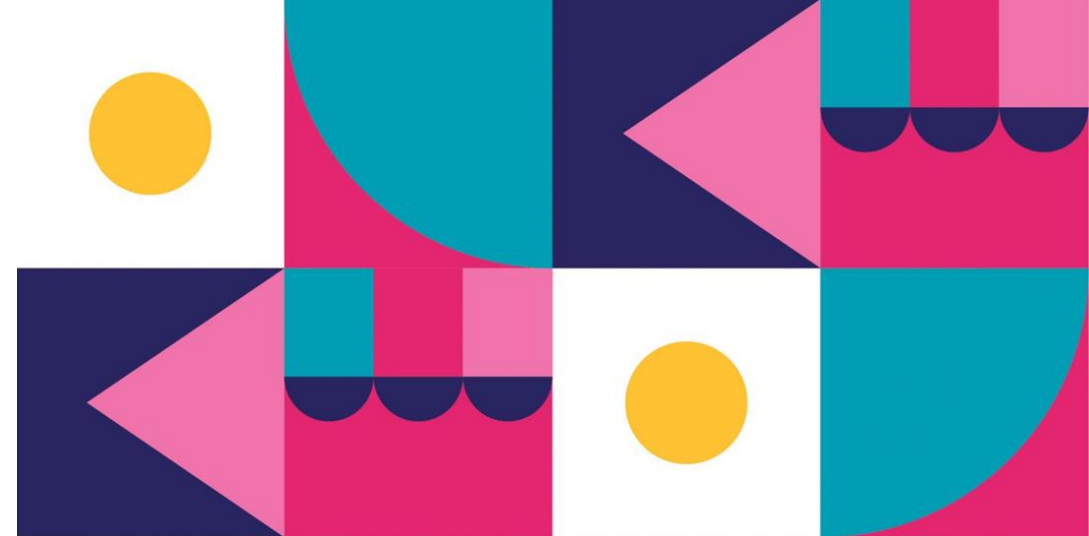
Zloženska
razstave

Plakat
razstave

<https://www.centerarhitekture.org/v-ospredje-pionirke/>

Strokovno usposabljanje Kulturni bazar

20. marca 2025 v Cankarjevem domu v Ljubljani

Temo **Zidovi naše preteklosti, temelj naše prihodnosti** bomo predstavili na **vodenem sprehodu po Kongresnem trgu s parkom Zvezda ob 10:30**, zbirno mesto pri Sidru v parku Zvezda.

Več informacij o nacionalnem strokovnem usposabljanju najdete na **www.kulturnibazar.si**

Cilji Kulturnega bazarja

- (o)krepiti zavest o pomenu kulturno-umetnostne vzgoje v vzgoji in izobraževanju ter širši družbi;
- predstaviti kakovostne profesionalne kulturnovzgojne projekte in programe;
- predstaviti in spodbuditi sodelovanje kulturnih ustanov z vzgojno-izobraževalnimi zavodi – kreativna partnerstva;
- spodbuditi kreativna partnerstva različnih resorjev, ki prepoznajo kulturno-umetnostno vzgojo kot pomemben del projektov na svojih področjih;
- spodbuditi ustvarjalnost otrok, mladih in odraslih ter predstaviti možnosti, ki jih ponuja kultura v vzgojno-izobraževalnem procesu (vseživljenjska dimenzija), tako za njihov poklicni razvoj kakor tudi za kakovostno in ustvarjalno preživljanje prostega časa;
- krepiti sodelovanje kulturnih ustanov na posameznem področju ter med različnimi področji kulture in umetnosti.

Evropsko tekmovanje ***Mladi raziskovalci evropske dediščine*** poteka pod okriljem Sveta Evrope in Evropske komisije ter je namenjeno skupinam otrok ali posameznikom. Osnovni namen natečaja je spodbujanje mladih k ustvarjalnemu raziskovanju, odkrivanju, spoznavanju in razumevanju kulturne dediščine v lokalnem in širšem evropskem prostoru.

Sodelujejo lahko otroci in mladostniki **med 6. in 10. ali 11. in 17. letom**. Mentorji so ključni za uspešno izvedbo natečaja, otroke in mladostnike vodijo skozi celoten proces, vendar naj pri tem ne pozabijo, da je cilj prisluhniti razmišljanju in dožemanju mladih na temo dediščine. Načini sodelovanja so različni, snemajte, pišite, rišite, iščite ustvarjalne rešitve.

Naložite svoje izdelke na med **1. septembrom 2025 in 31. decembrom 2025** na [spletno stran EHD](https://www.europeanheritagedays.com/Young-European-Heritage-Makers):

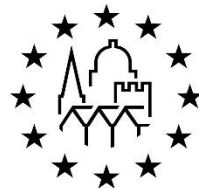
<https://www.europeanheritagedays.com/Young-European-Heritage-Makers>

Zmagovalci bodo razglašeni v začetku leta 2026.

Oglejte si [kratek filmček](https://www.youtube.com/watch?v=HY9Lj_fJ-Wc) - https://www.youtube.com/watch?v=HY9Lj_fJ-Wc in se nam pridružite!

Vabljeni k sodelovanju!

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

**ZIDOVI NAŠE PRETEKLOSTI,
TEMELJI NAŠE PRIHODNOSTI**

HVALA!

milena.antonic@zvkds.si